

dhr. Draulans, omdat we te sterk van mening verschillen. Maar Dieter sloot af met een duidelijke en bijna profetische boodschap. Laat ons fair blijven en de bal spelen in plaats van de man. Laten we onszelf niet verlagen tot vuilspuiterij, maar wetenschappelijk onderbouwd weerwerk bieden en een hand uitreiken aan onze tegenstander.

.....
Slechts wanneer jagers én natuurorganisaties hun meningsverschillen kunnen overstijgen, slechts wanneer ze hun stellingenoorlog verlaten en samen problemen analyseren en gedragen oplossingen aanreiken, zal onze biodiversiteit gevrijwaard worden van een verdere terugval.
.....

Dat vergt natuurlijk in eerste instantie een objectieve pen van journalisten. Tendentieuze berichten zijn koren op de molen van onze anti's en dat kunnen we missen als kiespijn. In een dergelijk sfeer sloot Dirk Draulans een milde toename tot de jagerij niet uit!

En ook vanuit de zaal was niemand uit het anti-kamp nog radicaal tegen jacht. Ook het neutrale kamp schoof eerder op richting pro-jacht. Twee personen stapten na het debat op Dieter af om te melden dat ze op 15 oktober een stukje wildbraad achter de kiezen zouden werken. Twee aspecten van het HVV-discours overtuigde hen. Ten eerste kan jacht bijdragen tot het versterken van onze biodiversiteit, vooral door overlastsoorten binnen aanvaardbare perken te

houden. Ten tweede volgden zij de stelling dat jacht veel ethischer is dan algemeen aangenomen wordt en aanvaardden zij jacht als een duurzame ecosystemedienst.

Conclusie: een topjob van Dieter, een duidelijk onderbouwde uitzetting met kennis van zaken. Zonder de tegenstander of de anti's aan te vallen, maar uitgaand van eigen sterkte, kennis en kunde. Dat is waar uw Hubertus Verenging Vlaanderen ook voor staat. Openheid, een duidelijke stellingname en een heldere communicatie naar buiten brengen, zonder te vervallen in persoonlijke verwijten, kan een deel van de bevolking hun mening over jacht en jagers doen herzien. ■

Afrikaanse Varkenspest

► Tekst: Kathleen Vanhuysse, Kenniscentrum HVV

Afrikaanse Varkenspest is in volle opmars in Europa. HVV volgt dit dossier actief op en zal u op geregelde basis informeren. Preventie is zeer belangrijk. Hierin kunnen en moeten wij als jagers ons steentje bijdragen.

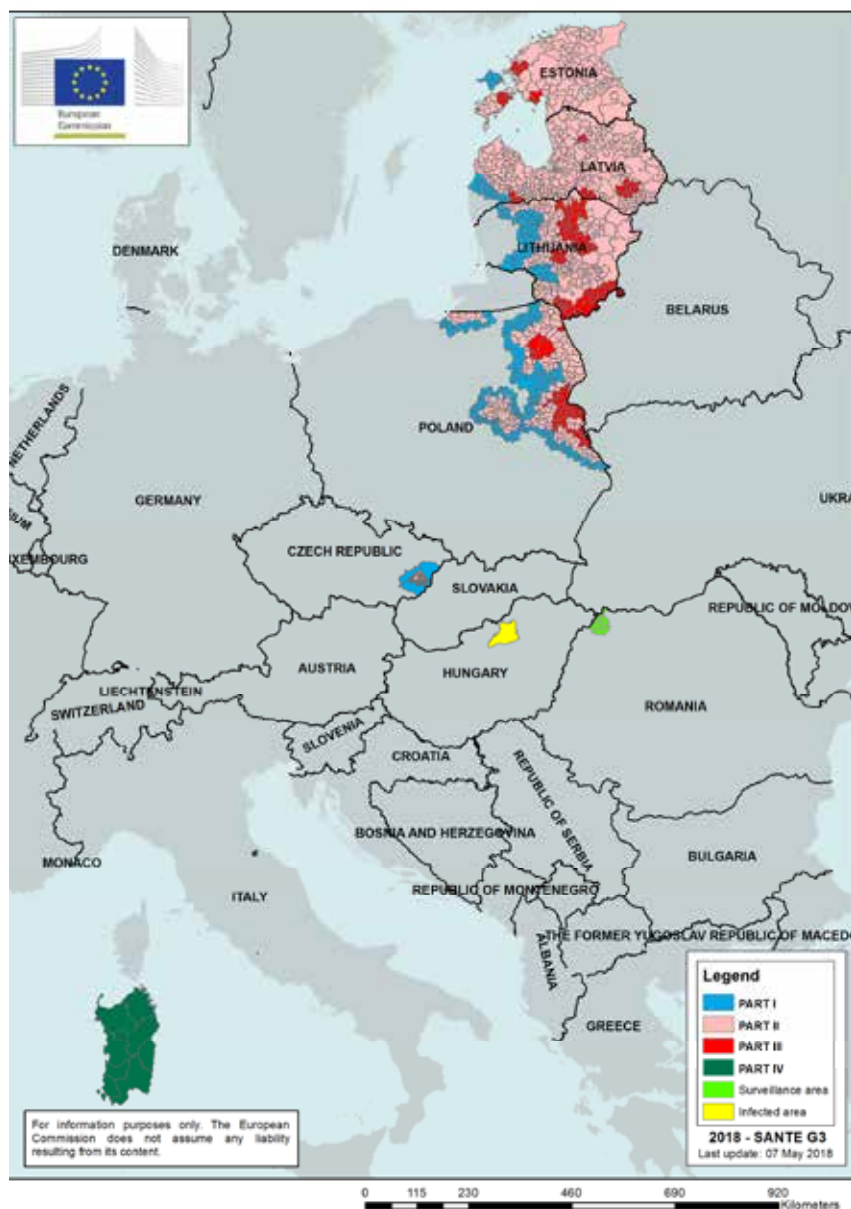
Wat is het actuele verspreidingsgebied van AVP?

De Afrikaanse Varkenspest komt voor in Afrika. Vooral in de landen ten zuiden van de Sahara is de ziekte aanwezig. De ziekte is er ende-

misch. Dat betekent dat de ziekte blijft voorkomen in het gebied, zonder dat de ziekte zich verder uitbreidt. Bij een endemische ziekte blijft het aantal besmette varkens ongeveer constant.

In West-Europa circuleert de ziekte al enkele tientallen jaren in Sardinië. In 2007 verspreidde het virus zich in de landen in de Kaukasus en in de Russische Federatie. Sindsdien heeft het virus zich verder uitgebreid. Intussen zijn er uitbraken in Oekraïne, Moldavië, Roemenië, Wit-Rusland, de Baltische staten, Polen en Tsjechië. In april 2018 werd een nieuwe uitbraak in Hongarije geconstateerd.

In de Oost-Europese landen die deel uitmaken van de Europese Unie, worden op basis van een beslissing van de Europese Commissie (2014/709/EU) risicozones afgebakend. Deze risicozones staan weergegeven op een geactualiseerde kaart.

- Rode zone: ASF komt voor bij varkens en bij wilde zwijnen. De ziekte is nog niet endemisch.
- Roze zone: ASF komt voor bij everzwijnen
- Blauwe zone: zone met hoger risico op uitbraak van ASF, waar echter nog geen gevallen werden geconstateerd. In deze zone wordt de situatie op de voet gevolgd om nieuwe besmettingen te detecteren.

Is AVP besmettelijk voor de mens?

Afrikaanse Varkenspest is geen zoonose en kan dus niet op de mens worden overgedragen. Varkens en wilde zwijnen zijn even gevoelig voor het virus.

Besmet varkens- of zwijnevlees is volkomen ongevaarlijk voor de mens en zou zonder probleem gegeten kunnen worden. Om het risico van verspreiding volledig uit te sluiten, mogen besmette varkens en zwijnen echter niet tot voe-

dingsmiddelen worden verwerkt. Het is bijvoorbeeld aangetoond dat de ziekte via besmette smeerworst vanuit Oekraïne in de Baltische staten is binnengebracht.

Wat zijn de symptomen van AVP?

Bij Europese wilde zwijnen leidt de infectie tot zeer ernstige maar aspectieke algemene symptomen zoals koorts, slaperigheid, gebrek aan eetlust, bewegingsstoornissen en ademhalingsproblemen. Daarnaast kan ook diarree en een versterkte bloedingsneiging (bloedingen

uit de neus, bloederige diarree, huidbloedingen) optreden. Zieke dieren zullen soms minder snel op de vlucht slaan (ze blijven liggen) of vertonen andere opvallende kenmerken zoals lethargie en desoriëntatie. De ziekte treft alle leeftijdsgroepen en geslachten in gelijke mate. Na besmetting treedt de dood in bijna alle gevallen binnen ongeveer een week in.

Bij het ontweiden van de dieren moet de jager letten op symptomen zoals gezwollen 'bloedige' lymfeklieren, een vergrote milt en fijne, uitgebreide of puntbloedingen in de organen, op de huid of in het onderhuids weefsel. De longen en luchtwegen zijn vaak gevuld met schuim. Het ziektebeeld is erg variabel.

Het ontbreken van afwijkingen sluit niet uit dat een dier toch met AVP besmet is. In zwijnenpopulaties in Afrika overleven dieren vaak een infectie.

Hoe wordt AVP overgedragen?

De ziekte kan direct van dier op dier of indirect via besmette voorwerpen worden overgedragen. Onder ongunstige omstandigheden kan een achteloos weggegooid worstenbroodje al voldoende zijn om de ziekte in België binnen te brengen en een uitbraak te veroorzaken. De ziekte is zeer besmettelijk door contact met lichaamsvloeistoffen, in het bijzonder zweet en bloed. Kleine druppels volstaan om een infectie over te dragen.

Hoe snel verspreidt AVP zich?

De natuurlijke verspreiding van AVP verloopt langzaam en bedraagt volgens de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid (EFSA) maximaal 25 kilometer per jaar. Zorgwekkend is daarentegen de verspreidingsnelheid via menselijke vectoren: op autowegen kan het virus zich tegen 90 kilometer per uur verplaatsen – bijvoorbeeld in de modder aan de wielkasten van een vrachtwagen of in besmette voedingsmiddelen op basis van varkens- of zwijnevlees (bijvoorbeeld salami, gerookte ham). Het virus kan zelfs op schoe-

nen enkele maanden overleven. Bioveiligheid op parkeerterreinen, in spoorwegstations of aan grensovergangen is van groot belang, dus moeten bijvoorbeeld vuilnisbakken (charcuterieresten!) goed afgesloten zijn.

Welke rol spelen wolven en andere vlees- en aaseters zoals vossen bij de verspreiding van AVP?

Volgens het Friedrich-Loeffler-instituut (Duitsland) kan het AVP-virus zich alleen in varkensachtigen voortplanten. Het wordt dus niet uitgescheiden door roofdieren of aaseters die zich te goed hebben gedaan aan een besmet gedood wild zwijn of een besmet karkas en zo het virus hebben opgenomen. In principe kunnen alle roofdieren, roofvogels en aaseters het virus meedragen via modder of bloed aan poten, ... net zoals de mens. De verplaatsingssnelheid en -afstand is echter doorgaans lager. Er zijn ook geen aanwijzingen dat het virus op lange termijn kan worden overgedragen via besmette tanden of haren. De wolf neemt in tegenstelling tot de mens geen voedselvoorraden mee over lange afstanden.

Een directe verspreiding is daardoor onwaarschijnlijk. Aaseters kunnen in sommige gevallen zelfs een positieve rol spelen bij de verwijdering van karkassen.

Waarop moeten jagers letten bij jachtreizen?

Controleer voor je een reis plant in welke regio's er een risico is. Best vermijd je als jager deze risicogebieden. Moest je toch in een risicogebied op jachtreis gaan, neem dan volgende voorzorgsmaatregelen om insleep van varkenspest in België te voorkomen:

- na de jacht in een risicogebied handen wassen met water en zeep;
- laarzen en gebruikte materialen die in contact zijn geweest met een everzwijn grondig reinigen en ontsmetten. Een goede reiniging gebeurt door eerst met een borstel het ergste vuil te verwijderen. Vervolgens alle oppervlakten met water en zeep schoonmaken en laten drogen; nadien ontsmetten met een erkend ontsmettingsmiddel dat aan de geschikte concentratie gebruikt wordt;
- voertuig ter plekke of in een nabijgelegen wasstraat reinigen en ontsmetten (inclusief wielkasten). Ook vuil geworden oppervlakten binnenin het

voertuig (bv. voetmat) reinigen en ontsmetten. Zittingen kunnen van te voren worden afgedekt met plastic;

- kleding die gedragen werd tijdens de jacht wassen op minstens 60°;
- geen jachthonden meenemen naar besmette gebieden in het buitenland.

Gezien de grote resistentie van het virus in vlees en vleesbereidingen, is het ten strengste verboden om deze producten mee te brengen uit landen waar Afrikaanse Varkenspest aanwezig is. Het virus kan immers lang in dergelijke producten overleven en kan via deze weg in onze varkensstapel binnenkomen. Ook bij trofeeën is voorzichtigheid geboden. Enkel de tanden (geweer en aambeeld of haak en aambeeld) kan je meenemen als trofee en enkel indien volledig schoongemaakt en ontsmet met een biocide.

De ontsmetting moet worden uitgevoerd met biociden die doeltreffend zijn tegen het AVP-virus. Momenteel zijn er geen toegelaten biociden waarvan werd aangetoond dat ze specifiek doeltreffend zijn tegen het AVP-virus. Bij gebrek aan zulke producten, beveelt de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu aan om biociden te gebruiken die bestemd zijn voor veterinaire hygiëne en die gewoonlijk gebruikt worden om de materialen en oppervlakten voor de huisvesting of het vervoer van dieren te ontsmetten. Deze producten moeten een breed werkingsspectrum hebben (producten op basis van glutaraldehyde, waterstofperoxide, perazijnzuur, bleekwater) en ze moeten worden gebruikt na reiniging van de te ontsmetten elementen.

Iedereen die in de besmette landen in contact geweest is met varkens of everzwijnen, mag na zijn terugkeer in België, gedurende 72 uren geen varkensbedrijven bezoeken. ■